

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA NOTRANJE ZADEVE

Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana

T: 01 428 58 70
F: 01 428 58 71
E: gp.mnz@gov.si
www.mnz.gov.si

Številka: 0912-11/2015 (4-01)

Datum: 13. 11. 2015

Zadeva: Inšpekcijski nadzori in prekrškovni postopki IRSNZ na področju orožne zakonodaje in nadzoru strelišč – pojasnila

Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve (v nadaljevanju IRSNZ) je v zadnjem času prejel glede problematike na področju inšpekcijskega nadzora strelišč v Republiki Sloveniji več vprašanj in zahtev za pojasnilo od različnih predstavnikov strelskih klubov oziroma posameznikov. **S tem namenom podaja splošna in podrobna pojasnila vseh zainteresirani javnosti in jih objavlja na svoji spletni strani.**

1. Splošna pojasnila

S sklepom Ministrstva za notranje zadeve je bila dne 12. 1. 2015 imenovana in ustanovljena medresorska delovna skupina, katere temeljni cilj je preučitev problematike na področju delovanja in nadzora strelišč v Republiki Sloveniji in priprava predloga za rešitev predstavljene problematike v okviru pooblastil posameznega organa oziroma organizacije. Medresorska delovna skupina se je prvič sestala dne 30. 1. 2015. Po prvem sestanku medresorske delovne skupine je IRSNZ med drugim dobil nalogo, da pripravi analizo prejetih prijav in kršitev, ter da le to predstavi na naslednjem sestanku. Skladno s tem je IRSNZ pripravil navedeno analizo stanja s svojega delovnega področja (dokument 020-332/2014/7 z dne 10. 3. 2015) in jo tudi predstavil na drugem sestanku medresorske delovne skupine dne 3. 4. 2015. V analizi so bili predstavljeni statistični podatki, ki so razvidni iz spodnje preglednice.

Preglednica 1: Statistični podatki

UKREPI – PRIJAVE	2010	2011	2012	2013	2014	SKUPAJ
Število prijav – pritožb	5	4	3	4	7	23
Število izvedenih nadzorov	18	5	6	12	25	66
Število ugotovljenih nepravilnosti	9	2	10	11	7	39
Število izrečenih prepovedi	4	2	3	3	1	13
Število uvedenih prekrškovnih postopkov	1	0	15	1	1	18

Ravno zaradi zgoraj navedenih statističnih podatkov je bilo v zadnjem obdobju podanih več zahtev za pojasnila in podrobne razčlenitve ter obrazložitve, zlasti glede vprašanj, ki se navezujejo na število pravnomočnih prekrškovnih in upravnih odločb, število pritožb – zahtev za sodno varstvo, število izrečenih prepovedi in koliko jih je bilo potrjenih na drugi stopnji, koliko je bilo sproženih upravnih sporov in nasplošno, kakšno so bili epilogi postopkov inšpektorjev.

Skladno s tem podajamo naslednje obrazložitve:

IRSNZ lahko vodi samo tiste evidence za katere ima zakonsko podlago in sicer vodi naslednje evidence oziroma vpisnike:

- vpisnik za zadeve prekrškov, v katerih se izda plačilni nalog (PN vpisnik),
- vpisnik za zadeve prekrškov, v katerih se izda odločba o prekršku (Odl vpisnik),
- vpisnik za zadeve, v katerih se vloži obdolžilni predlog,
- seznam odvzetih predmetov,
- evidenco zapadle, neplačane globe, sodne takse, stroškov postopka, odvzete premoženjske koristi in kazni za kršitev postopka ter uklonilnih zaporov,
- evidenca pravnomočnih odločb o prekrških.

Pojasnjujemo, da se v zgoraj navedenih evidencah oziroma vpisnikih postopki ne vodijo ločeno po posameznih področjih, ki jih IRSNZ nadzoruje (npr. zasebno varovanje, orožje, strelišča, eksplozivi in pirotehnični izdelki, detektivska dejavnost, ...), zaradi česar ni možna avtomatična oziroma takojšna pridobitev podatkov o kršitvah na posameznih področjih. Potrebno je namreč poudariti, da IRSNZ do 1. 1. 2015 ni imel informacijsko podprtega sistema, ki bi lahko avtomatično analiziral, obdeloval in prikazoval podatke, ki se jih želi imeti na podlagi točno določenega ključa oziroma vprašanja.

Zaradi navedenega lahko podatke, ki se navezujejo npr. na število postopkov na posameznih področjih, točno po določenih kršitvah, zahtevah za sodno varstvo, rešitvah zahtev za sodno varstvo, ter ostalih podrobnih podatkih na nekem področju (npr. na področju strelišč) pridobimo zgolj tako, da se fizično pregleda zbirka dokumentarnega gradiva (konkretno to pomeni, da se pregleda vsak posamezni spis oziroma vsako posamezno zadevo posebej). Zato lahko določene podatke ob podani zahtevi posredujemo takoj, za druge pa potrebujemo določen čas, ki je med drugim odvisen od organizacijskih zmožnosti organa.

2. Prekrškovni postopki IRSNZ v obdobju 2010 – 2014

Glede ugotovljenih kršitev ter hitrih postopkov o prekrških uvedenih na podlagi kršitev določb Zakona o orožju (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo in 85/09, v nadaljevanju ZOro-1) oziroma kršitev "orožne zakonodaje" pojasnjujemo, da je področje nadzora izredno široko. Na splošno je bilo v okviru vseh določb ZOro-1, ki jih nadzoruje IRSNZ, v obdobju od 2010 do 2014 uvedenih več postopkov o prekršku in sicer zaradi suma storitve 68 prekrškov. Na podlagi tega je bilo v nadaljevanju različnim subjektom izdanih skupaj 28 odločb o prekrških.

V okviru kršitev določb ZOro-1, ki so po naši oceni povezane z urejenostjo strelišč ter varnostjo na streliščih (npr. pravna oseba prične z dejavnostjo strelišča, preden pridobi dovoljenje, pravna oseba ali podjetnik dopušča izvajanje streljanja v nasprotju s 56. členom ZOro-1, pravna oseba ne vodi predpisanih evidenc in jih ne hrani predviden čas, pravna oseba izvaja streljanje na strelišču ali zemljišču, ki ni primerno označeno ali pri streljanju ne upošteva pravil, ki se nanašajo na red in varnost na strelišču, podjetnik prične z dejavnostjo strelišča, preden dobi dovoljenje) pa so bili uvedeni postopki o prekrških zaradi suma storitve 18 prekrškov (npr. po 15. točki prvega odstavka 82. člena ZOro-1, 16. točki prvega odstavka 82. člena ZOro-1, 19. točki prvega odstavka 82. člena ZOro-1, 24. točki prvega odstavka 82. člena ZOro-1, 15. točki prvega odstavka 83. člena ZOro-1 ter 16. točki prvega odstavka 83. člena ZOro-1).

Na podlagi tega je bilo sprejetih 8 odločitev v prekrškovnem postopku, v okviru katerih je bilo izdanih 7 odločb o prekrških pravni in odgovorni osebi, v enem primeru pa je inšpektor po uvedbi postopka o prekršku zaradi suma, da podjetnik dopušča izvajanje streljanja v nasprotju z določbo 56. člena ZOro-1, ugotovil, da le-tega ne more dokazati in je tako na podlagi četrtega odstavka 51. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 - uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 - odločba US in 92/14 - odločba US, v nadaljevanju ZP-1) odločil, da ne bo izdal odločbe o prekršku.

Od 7 navedenih odločb o prekrških je 6 odločb postalo pravnomočnih, in sicer kljub dejstvu da je bila v 4 primerih vložena zahteva za sodno varstvo, saj je bila v vseh 4 primerih zahteva za sodno varstvo zavrnjena kot neutemeljena. V 2 primerih pa je bila kasneje tudi vložena pobuda za vložitev zahteve za varstvo zakonitosti. Glede teh 2 pobud za vložitev zahteve za varstvo zakonitosti pojasnujemo, da je v enem primeru že Vrhovno državno tožilstvo odločilo, da ne bo vložilo zahteve za varstvo zakonitosti, v drugem primeru pa je bila le-ta vložena, vendar jo je Vrhovno sodišče Republike Slovenije zavrnilo in kot taka ostaja potrjena odločitev IRSNZ oziroma inšpektorja.

Pojasnjujemo tudi, da je bila od zgoraj navedenih 7 odločb o prekršku, zgolj ena odločba o prekršku spremenjena tako, da se je postopek o prekršku ustavil, in sicer je bila na podlagi vložene zahteve za varstvo zakonitosti zadeva vrnjena sodišču v novo sojenje, okrajno sodišče pa je v novem sojenju razsodilo, da se odločba o prekršku spremeni tako, da se postopek o prekršku ustavi.

Glede pravnomočnih odločb pojasnujemo še, da je bil v 3 primerih pravni in odgovorni osebi izrečen opomin, v 3 primerih pa je bila pravni in odgovorni osebi izrečena globa, in sicer je bila pravnim in odgovornim osebam izrečena globa v skupnem znesku 21.000,00 evrov.

Poudarjamo tudi, da v 76. člen ZOro-1 (evidenca oseb) ni predvideno ločevanje med upravljavci strelišč in drugimi pravnimi osebami, saj morajo tako gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki in druge pravne osebe ter osebe, ki imajo dovoljenje za zbiranje orožja kot tudi strelske in lovske organizacije voditi evidenco o nabavljenem orožju, evidenco o orožju in strelivu, danem v uporabo, evidenco o uporabljenem strelivu ter evidenco izdanih potrdil. IRSNZ je tako v dveh primerih, med drugim izdal odločbo o prekršku zaradi "nevodenja" ustreznih evidenc, to je kršitve 76. člena ZOro-1 tudi varnostni službi. Navedeni kršitvi sta bili upoštevani pri ugotavljanju kršitev določb ZOro-1, ki so po naši oceni povezane z urejenostjo strelišč ter varnostjo na streliščih. Izpostaviti je namreč potrebno, da se morajo varnostniki usposabljanje v streljanju, usposabljanje pa se izvaja na streliščih, iz tega naslova pa je pomembno, da je vzpostavljena evidenca kdo, kje, kdaj je uporabljal strelivo in koliko ga je uporabil.

3. Inšpekcijski postopki in ukrepi v obdobju 2010 – 2014

V tem obdobju je bilo skupaj izvedenih 73 inšpekcijskih pregledov ter skladno s tem sestavljenih 73 zapisnikov. Omenjeni pregledi so se nanašali na področje delovanja strelišč in delovanje različnih društev (lovska društva, strelska društva,...) na področju ZOro-1. Izključno na delovanje strelišč se je nanašalo 66 pregledov. V okviru teh pregledov pa so inšpektorji ugotovili 63 različnih nepravilnosti. Kot najbolj pomembne nepravilnosti in tiste, ki se navezujejo na samo delovanje strelišč, pa je potrebno izpostaviti skupaj 39 nepravilnosti. Pri uporabi termina "nepravilnost" dodatno pojasnujemo, da lahko posamezne nepravilnosti istočasno pomenijo tudi kršitev oziroma prekršek, če je zanj predpisana sankcija. Druge nepravilnosti pa so lahko take, da istočasno ne pomenijo kršitve oziroma prekrška, ker v zakonu zato ni predpisane sankcije. V takih primerih ima inšpektor pravico odrediti druge ukrepe določene z zakonom, z namenom odprave nepravilnost v samem inšpekcijsko upravnem postopku.

Najpogostejše ugotovitve inšpekcijskih pregledov so bile, da pravna oseba prične z dejavnostjo strelišča, preden pridobi dovoljenje, pravna oseba ali podjetnik dopušča izvajanje streljanja v nasprotju s 56. členom ZOro-1, pravna oseba ne vodi predpisanih evidenc in jih ne hrani predviden čas, pravna oseba izvaja streljanje na strelišču ali zemljišču, ki ni primerno označeno ali pri streljanju ne upošteva pravil, ki se nanašajo na red in varnost na strelišču, podjetnik prične z dejavnostjo strelišča, preden pridobi dovoljenje.

Zaradi hujših nepravilnosti in kršitev, ki so istočasno pomenile tudi nevarnost za zdravje in življenje ljudi, so inšpektorji izrekli skupaj 13 prepovedi streljanja oziroma uporabe strelišč. Omenjeni ukrepi so bili največkrat izrečeni zaradi uporabe strelišč brez izdanega dovoljenja ter izvajanja streljanja v nasprotju s 56. členom ZOro-1 (neuporaba zaščitnih sredstev,...). V določenih primerih inšpektor v postopku pregleda ni ugotovil nepravilnosti oziroma kršitev. Vendar pa je inšpektor, kljub dejstvu, da je bilo v času streljanja, strelišče zavarovano s trakom ter opozorilnimi tablam, v skladu z načelom prevencije in načelom sorazmernosti, ocenil, da je za varno streljanje z orožjem, ki ga na strelišču uporabljajo, potrebno storiti bistveno več, da bo zagotovljen splošen namen iz 1. člena ZOro-1, to je varovanje življenja in varnosti ljudi ter javnega reda. Prav tako je glede na ugotovitve inšpektorja povsem jasno, da na strelišču, brez zagotovitve dodatne varnosti prihaja do kršitev 22. člena ZOro-1, torej do kršitev "splošnega pravila" ki določa, da mora vsakdo z orožjem in strelivom ravnati s posebno skrbnostjo. Dodatno varnost mora upravljavec strelišča zagotoviti s premestitvijo opozorilnega traku in opozorilnih tabel na razdaljo od linije streljanja, ki je enaka dometu krogel iz orožij, ki se uporabljajo na strelišču ali s postavitvijo preprek na strelišču, ki so izdelane iz materialov, ki zadržijo krogle iz vseh orožij, ki se uporabljajo na strelišču in so postavljene tako, da onemogočijo izlet krogel izven zavarovanega območja strelišča. Skladno z navedenim je moral inšpektor sprejeti nujne ukrepe v javnem interesu na podlagi 144. člena Zakona o splošnem upravnem postopku. Tako prakso pa je potrdilo tudi Upravno sodišče, ki je odločalo na podlagi pritožb glede inšpekcijskega ukrepa inšpektorja IRSNZ (sodba št. II U49/2014-13 z dne 4. 6. 2014).

V 5 primerih inšpekcijskih pregledov je zaradi nudenja strokovne pomoči, inšpektor v postopek vključil tudi strokovnjaka balistične stroke.

Zaradi ugotovljenih nepravilnosti oziroma kršitev je bilo izdanih 17 upravnih odločb, od tega jih je 11 postalo pravnomočnih, brez vloženi pritožb. Zoper 6 upravnih odločb pa so bile vložene pritožbe, drugostopenjski organ, to je Ministrstvo za notranje zadeve, je v 4 primerih potrdil upravne odločbe IRSNZ, v 2 primerih pa je pritožbi ugodil. Zoper odločitve drugostopenjskega organa, to je Ministrstvo za notranje zadeve, sta bila sprožena 2 upravna spora, kjer pa je Upravno sodišče Republike Slovenije odločilo, da se tožbi zavrneta.

Zelo pomembno dejstvo, ki ga želimo izpostaviti je tudi, da v 17 primerih sploh ni bilo potrebe, da bi inšpektor izdal tako imenovane ureditvene odločbe, ker so zavezanci že tekom samega pregleda, ugotovljene nepravilnosti oziroma kršitve na podlagi opozoril inšpektorja v skladu z določili 1. alineje prvega odstavka 32. člena ZIN, odpravili takoj. Enako pa velja, ko so jih odpravili v okviru postavljenega roka v zapisniku. Tudi v teh postopkih so bile namreč ugotovljene nepravilnosti oziroma kršitve kot so npr. nepopolne evidence, pomanjkljivo označeno strelišče, red na strelišču.

Inšpektorji so v primeru ugotovljenih nepravilnosti oziroma kršitev, skladno z načelom sorazmernosti, primarno izrekli zavezancem opozorila, skladno z drugim odstavkom 33. člena ZIN. Inšpektorji bi lahko namreč v veliko več primerih uvedli prekrškovne postopke, vendar to ni temeljno poslanstvo in prioriteta inšpektorjevega dela, temveč je prioriteta inšpektorjevega dela vzpostavitev zakonitega in s predpisi skladnega stanja. Iz tega naslova dodatno pojasnjujemo, da je število ugotovljenih kršitev oziroma prekrškov dejansko malo. Sankcioniranje in vodenje

prekrškovnih postopkov pa pride v poštev pri stopnjevanju ukrepov, saj zavezanci velikokrat nadzor inšpektorjev vzamejo kot dobronameren in že v času nadzorov odpravijo nepravilnosti.

S spoštovanjem,

mag. Mitja Perko
glavni inšpektor
inšpektor višji svetnik

